

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Indbydelse til forelæsninger og til subscription

Citation: Kierkegaard, Søren: "Indbydelse til forelæsninger og til subscription", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p381-txt-shoot-idb83ff882-9f24-4334-9949-71e56c16093d.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden. [Læs CC0-erklæringen](#)

P381:381

Indbydelse.

Undertegnede agter at holde et lille Cursus af Forelæsninger over: den organiserende Tendents i min hele Forfatter-Virksomhed og dennes Forhold til den moderne Tid belyst ved et Henblik til Oldtiden.

Som Tilhørere tænker jeg mig nærmest theol. Cand. ell. dog fremmeligere Studenter. Jeg forudsætter hos Tilhøreren et nøiere Kjendskab til Skrifterne, og vil forud bede Enhver, der ikke er i dette Tilfælde, ikke at reflectere paa denne Indbydelse. Forud vil jeg ogsaa sige at disse Forelæsning[er] ingenlunde ville blive en Nydelse, men snarere et Arbeide, hvorfor jeg ingenlunde vil lokke Nogen; og dette Arbeide vil, hvad der i mine Tanker er uadskilleligt fra enhver dybere Forstaaen, have Tider, hvor det i Øieblikkets og Utaalmodighedens Forstand ligefrem er keedsommeligt, hvorfor jeg advarer Enhver fra at deeltage. Lykkes det mig at blive forstaaet, saa vil Tilhøreren have den Fordeel, at hans Liv vil være bleven gjort ham betydeligen vanskeligere end nogensinde, hvis Aarsag jeg Ingen tilskynder til at følge denne Indbydelse.

Saasnart 10 have tegnet sig begynder jeg, og mere end 20 vil jeg ikke have, da jeg ønsker at have et saadant Forhold til Tilhørerne at Forelæsningerne kunde blive, hvis fornødent gjordes, Colloqvier.

Honoraret er 5rd, man tegner sig hos mig.

P381:382

Indbydelse.

Da jeg til min Glæde erfarer, at mine opbyggelige Skrifter, der henvende sig til den Enkelte, stadig læses af mange Enkelte, har jeg meent at komme disse mine Læsere imøde, maaskee ogsaa at vinde flere Enkelte til Læsere, ved for Fremtiden at lade saadanne opbyggelige Skrifter udgaae i mindre Afdelinger og paa Subscription. Muligt vindes derved, først, at Bøgerne læses bedre, naar de læses i mindre Afdelinger; dernæst, at der indtræder en vis Overeenskomstens Ro i Forholdet mellem Læser og Forfatter, saa der da ikke hver Gang skal begyndes

forfra; endeligen, at Udgivelsen sømmeligt kan gaae ganske stille og ubemærket af, undgaaende al uvedkommende Opmærksomhed.

Fra 1ste Juli d: A: agter jeg da under den almindeligere Titel

Opbyggelig Læsning

at lade hvert Fjerdingaar udgaae et Hefte paa 6 høist 8 Ark For at imidlertid Tidens tilfældige Inddeling ikke vilkaarligt skal gribe forstyrrende ind og stundom maaskee lade Læseren vente tre Maaneder paa en Fortsættelse eller en Fortsættelses Slutning, har jeg tænkt at afrunde hvert Hefte lyrisk eller dialektisk til et lille Hele for sig, saa det kan betragtes og læses som særskilt Bog.

Det er efter mit Begreb saa langt som muligt fra, at Dannelse gjør Opbyggelse overflødig: den gjør den just mere og mere fornøden. Ikke som førte Dannelse i og for sig selv dette med sig, eller som førte den ligefrem dertil. Men fordi den Dannede, hvis han forstaaer sig selv (og ellers er døg vel hans Dannelse en Indbildning, der, da Fortsættelsen sjelden udebliver, afføder ny og værre Indbildning) vil blive opmærksom paa, at hvad man kalder Dannelse lader en heel Side af Sjelen utilfredsstillet, uden Næring og Pleie: derfor vil han, opmærksom herpaa, give efter for den Trang, han mærker gjør sig gjældende, han vil bekymret vaage over, at denne Trang til Opbyggelse stiger ligeligt med hans stigende Dannelse. I Forhold til Dannelse er Trangen nemlig umiddelbar og den umiddelbare, som maaskee ikke Alle have; i Forhold til Opbyggelse er det just Opgaven, at udvikle Trangen, som Alle skulle have, dybere og dybere. – For den Eenfoldigere derimod, som tillige hverken har Tidens eller Omstændighedernes Begunstigelse til at sørge for sin Aands Dannelse, er og bliver det Opbyggelige det Dannende, som sandt og ædelt danner ham, der dog blev uindviet i hvad der danner intellectuelt og skjønt. – Man voxer aldrig ved sand Dannelse fra Opbyggelse som Det, man mindre og mindre behøver, men til Opbyggelse som Det, man mere og mere behøver og behøver Mere og Mere af; ved Opbyggelse kan man dannes uden al anden Dannelse; al anden Dannelse uden Opbyggelse er, evig forstaaet, Misdannelse. Thi det Opbyggelige – ja, saa lidet som Kjerlighed, om den end altid fordrer To, vil sætte Splid, og saa lidet som Verdenshavet vil adskille: saa lidet vil det Opbyggelige befæste Forskjel mellem Menneske og Menneske. Men, som Kjerlighed, vil det Opbyggelige, om muligt forene de meest Forskjellige i den væsentlige Sandhed.

Og da nu Dette er saaledes, haaber og ønsker jeg, at ret mange Enkelte, for Foretagendets, for min – nu, ja men dog vel ogsaa for deres egen Skyld ville træde deeltagende til. Det vilde naturligviis for mig være en stor og opmuntrende Glæde, om der forundtes mig Kraft og Oplagthed til at holde længere ud, og om, hvis saa var, at da ogsaa Bistanden udenfra maatte vedblive, at der i vort Fødeland maatte være eet kjendeligt Udtryk mere for, at Mennesket trænger til Opbyggelse, at det Opbyggelige er en Livets Fornødenhed. Thi vel kan dette ogsaa kjendes paa, at der i Aarets Løb udkomme mange opbyggelige Skrifter; men det er jo dog mere afgjørende, at der (især hvis det var Gjenstand for Manges Deeltagelse) stadigen bestaaer et Tidsskrift for opbyggelig Læsning – eet blandt de mange for Morskabslæsning.

S. Kierkegaard.

Januar 1848.

med Aargangens Slutning Hovedtitel,
Indholdsregister, Fortegnelse over Subscribenterne.

P381:383

Lykkelige (bagvendte) Nutid!

Lykkelige Nutid, en Tid da et Lands faa Forfattere ere de eneste i Landet, som Intet forstaae, eller betræffende hvilke det dog er tvivlsomt, hvorvidt de forstaae Noget. Forfatterne skrive Bøgerne. Disse Bøger bedømme Journalisterne – thi Forfatterne forstaae ikke den Sag, de skrive om, eller det er dog tvivlsomt, hvorvidt de forstaae den. Men at Journalisterne, forstaae den, det er dog vel utvivlsomt – de bedømme jo Forfatterne. Derpaa indstille Journalisterne Sagen til et høistæret dannet Publikums Dom – thi Forfatterne forstaae ikke den Sag, de skrive om, eller det er dog tvivlsomt, hvorvidt de forstaae den. Men at Publikum, hvis Dom er »Dommen«, forstaaer den, det er da vel utvivlsomt. Ergo er de faa Forfattere de eneste i Landet, som Intet forstaae, eller betræffende hvilke det dog er tvivlsomt, hvorvidt de forstaae Noget. Lykkelige Nutid. ~~Alle veed Alt, med Undtagelse af Landets faa Forfattere; kunde disse nu blot lade være at skrive og derved forraade deres~~

~~Uvidenhed, saa vilde Alle i dette Land vide Alt.~~ Kunde disse faa Forfattere blot beslutte sig til at lade være at skrive, saa var Fuldkommenheden naaet, saa vidste Alle Alt. Bagvendte Nutid! Er en Forfatter Læreren, saa er Forholdet bagvendt, thi saa burde aabenbart Journalisterne og Publikum være Forfattere, thi den meest Vidende burde dog vel være Forfatteren. Er Journalisterne og Publikum dem, der skal lære, saa er Forholdet bagvendt,¹ thi saa burde de ikke bedømme Forfatterne, saa lidet som Discipelen skal bedømme Læreren.

¹ saa er det Nonsens med denne Bedømmen.

P381:384

Een ell. anden lille Bog skal dog

dediceres afdødeSpang